

Kapiya Sën Paulus Kevu Muğinsën Vu Kerisi- yi-alam Vu Timoti

---

1 ¹Sa Paulus sën Yesu Kerisi yi sinarë sa. Anutu sën ko hil yom vu yi lo luho Kerisi Yesu sën hil navo kwad in lo, yö denér bë sa gevong huk sagi. ²Lob sa ķevu kapiya sënë yök vu hong Timoti sën sa nehalë hong bë sa naluğ anon hong in ayom neya timu vu Kerisi lo. Hil Amad Anutu luho hil Mehöböt Kerisi Yesu degevong semusemu vu hong los kwaj gevongin hong, gedegevong bayom gëp revuh.

Hil Dahun Ģaġek Kuungsën Na

³Wirek sa hevongin bë sena Masedonia jak, lob senér vu hong, rëk sa bë nanér gökin nah vu hong nabë: Ĝemedo Epesus in ġenanérin alam vahi saga nabë su desarömin ġaġek kuungsën dok na medetahu alam dok. ⁴Log ġenanér vu sir nabë degevuu ķeriing los ġaġek sén denetatekin degwaj lo na, in ġaġek nebë sagi nevonġ mekwaj kwaj. Gaġ su nelok vu sir bayoj neya timu vu Anutu rë. ⁵Sa hevonġ horek sënë yök vu hong rak degwa timu sënë: Sa hevonġin bë desepa dok bayoj niröp jak gekwaj verök jak bayoj na timu vu Yesu, lob mëm demedo los ahēj geving sir. ⁶Yonon, in alam vahi devuu aggata niröp sënë ya, geya deneketul loķ in ġaġek meris medenesap sir in jeggin jeggin. ⁷Alam sënë denekuung bë detu alam horek degwa. Rëk su deneraq yō hir ġaġek sén denevengwēng rak lo degwa ni rë, log sir duġin ġaġek sënë degwa ving.

⁸Nabë hil ġalë Anutu yi horek niröp nabë neggëp in bë tato aggata niröp vu hil, og hil rëk ajak ni nabë ngaa nivesa. ⁹Yonon, hil araq ni bë horek og su yam in bë nanérin alam sën nijröp rak lo rë, gaġ yam in bë nanérin alam sën denekeyēh horek lo, los alam sën denevong ngaa jeggin jeggin los nengaj dahis lo. Geyam in bë nanérin alam sën deneruu demij vu Anutu lo, los alam nij paya, gesir sën denevasap Anutu yi ngaa vabuung lo, gesir sën denesepa loķ ngaa dob yi mu lo; geyam in bë nanérin alam sën denesis amaj los ataj medenediiķ lo, los alam sën

denesis mehönon vahi medenediik lo ving. ¹⁰Geyam in bë nanérin maluh los avéh sën denevong baggëb lo los denevong paya vu maluh ngwë lo. Geyam in bë nanérin alam sën deneggodek alam in bë degekö monë jak sir lo, los alam ǵaǵek tetuhin sén, galam sën denelah ǵaǵek vun lo. Yonon, horek yam in bë nanérin ngaa nebë sénë los ngaa nipaya vahi pin sën nevong paya vu ǵaǵek anon lo. ¹¹ ǵaǵek anon sénë neggpët lok Bengö Nivesa sën Anutu vo vu sa in bë sa nanér rangah lo, log Bengö Nivesa sagi netatekin Anutu arë bög los niwëek vu hil bë semusën ala yi.

Paulus Ahë Nivesa Vu Anutu In Kwa Pesivin Yi

¹²Hil Mehöbög Kerisi Yesu vo niwëek vu sa, gekwa nevo sa bë seyoh vu bë sa ǵevong yi huk, lob vong huk sénë lok ya sa nemaǵ, lom sa ahëg nivesa vu yi. ¹³Yonon, wirek og senér pelë rak yi, log sa nehevong begö vu yi alam rot gesa nehaǵo sa rak vu yi pangsen. Sa nehevong nebë saga in sa su rak degwa ni rë, gesa su hevong ving yi rë, rëk ma gekwa pesivin sa. ¹⁴Lob Mehöbög vong semusemu ngahisekë rot vu sa, bemëm sayog neya timu vu Yesu Kerisi, besahëg ving yi pangsen. ¹⁵ ǵaǵek sénëk yönörot, beyoh vu bë alam pin degeno medegevong geving nabë Kerisi Yesu luń yam dob in bë gekö hil alam nid paya nom vu yi. Lob sa mehö niǵ paya verök yi rot kesuu alam nij paya vahi pin. ¹⁶Rëk mu Kerisi Yesu kwa vongin sa mugin betato rangah rak sa bë nejom yi ahon rot. Lob alam vahi pin sën rëk ayoj na timu vu yi lo degelë jak sa bedejak ni nabë rëk kwa gevongin sir nabë saga geving, bedemedo malaj-tumsen degwata. ¹⁷Om hil ǵako mehö-los-bengö sén nedo degwata los degwata lo arë jak. Arë bögata los niwëek gëp rangah beyö gëp degwata los degwata, in mehö sénë og su nediiik rë, gehil su ayoh vu bë ǵalë yi rë, log yiń yi perurek timu saga sën Anutu soǵek.

Timoti Bare Niwëek Begedu Alam Sën Denesis Begö Vu Anutu Lo

¹⁸Naluǵ Timoti-e! Sebo horek sénë vu hong nabë: Kwam bo ǵaǵek sën alam-denenér-ǵaǵek-rangahsën denér rak hong wirek lo. Gebasu ǵaǵek sagi dok na ayom, lok mëm pasanǵ gwevong begö megebare niwëek nabë mehö-begö-yi nivesa ti. ¹⁹Lob gwevong geving niwëek megebare, geğemedo los ayom niröp. In alam vahi su denesepa lok ngaa nivesa in bë ayoj niröp jak rë, om sën deneyoh paya medevasap sir nebë sën yaǵ ya mesis yi rak saap. ²⁰Yiń Humenaius luho Aleksander devong nebë sénë, lob sa hevong luho lok yah Satan nema in bë luho degekö vanë medejak ni, in luho su denanér pelésen jak Anutu arë nah gökin.

Hil Najom Jak Nabë Sënë

2 ¹Sa bë nanér niwëek vu hong nabë ham gwevong ngaa sénë natu muğinsen: Ham najom jak in alam pin. Ham kwetaǵ vu Anutu nabë

dok vu sir bebo niwéek vu sir medebare, log ham najom jał los kwamin vesa vu yi in sir. ² Log su kwam birek in alam-los-bengöj galam pin sén denetu ala medenegin hil lo. Gał genajom jał in sir noh vu buk in mém hil sepa dok Anutu meğako arë jał niröp, log hil medo nivesa gençaa maggin su dahun hil. ³ Jomraksen nabë sénë og mém yoh vu, bAnutu sén ko hil yom lo rëk kwa vesa in. ⁴ Neço hil yom vu yi, genevong in bë geko alam pin nom geving, bemém dejak ǵaǵek anon degwa ni. ⁵ In hil arak ni bë Anutu yö timu nedo, log Mehö mamer-yi timu nare loł Anutu los mehönon vuheng atov. Yık yi Kerisi Yesu, geyi mehönon. ⁶ Lob tök yam rangah loł yi buk niröp sén Anutu yö ggooin rak menér lo, bedilič loł yah alam pin bej in baǵo sir nom. ⁷ Log Anutu ggooin sa rak bë sa natu sinarë begevong yi huk menanér yi ǵaǵek sénë rangah. Sagi og sa su nehekuung rak rë, gał sa nanér yönö. Geggooin sa rak, menevong sa ya vu alam-yu-ngwë in bë sa tatekin ǵaǵek vu sir bayoj na timu vu yi medejał ǵaǵek anon ni. ⁸ Nebë sénë, om sa hevongin bë alam denajom jał noh vu nyög pin. Rëk mu degevuu ǵaǵek petupeksen los ahë sengënsen na gedepesu nemaj in ngaa nipaya loł mém debarah nemaj jał medenajom jał na vu Anutu.

ǵaǵek Rak Avëh

⁹ Log sa hevongin ving bë: Avëh dedahun sir bedejöp röpröp lu ngaa nivesa sén yık yoh vu bë avëh dejöp lo. Gał su degeko sir jał medebii yuj los debuneł vu navij jał kumkum goor lu vuneksen malangeri aggagga, los röpröp sén yi monë böpata lo. ¹⁰ Gał degevong huk nivesa aggagga noh vu sén Anutu yi hur avëh lo degevong lo, og mém sénë natu hir vuneksen anon rot. ¹¹ Avëh dedahun sir bayej nama gedegenço ǵaǵek medejał ni nivesa. ¹² Sa hevongin bë avëh ti su natu tatovaha ma ggev vu maluh rë, gał sir avëh og avij gemir gemedo denapöö jał ǵaǵek mu. ¹³ In degwa nebë Anutu semu Adam mugin loł mém semu Eva tamusen. ¹⁴ Lob Adam su bë nenga vu ǵaǵek kuungsen rë, gał avëh mu yö keyëh mebë nenga vu ǵaǵek. ¹⁵ Rëk mu avëh hir huk bë degeko naluj, om yık degevong nabë saga, gayoj na timu vu Yesu geving bahëj nivesa vu mehönon medesepa dok aggata niröp los degegin sir nivesa, og Anutu rëk geço sir nah vu yi.

ǵaǵek Rak Ggev Sén Denegin Kerisi-yi-alam Lo

3 ¹ ǵaǵek sénë og yönö: Bë mehöti gevongin nabë natu ggev begegin Kerisi-yi-alam, og sénék gevonç in huk nivesa ti. ² Nebë sénë, om ggev gegün yi nivesa in ngaa nipaya su gëp vu yi. Yık geko avëh timu natu venë. Su gevong ngaa jeggin jeggin, gał yık sepa dok kwa nivesa mu megevong huk niröp pin, gegegin alam vatèveł nivesa, getatekin Anutu yi ǵaǵek nivesa megero. ³ Ggev nebë sénë og su nanum pangṣen mekeyevin, log su ahë sengën

jaç pevis, gaç nahubin alam gesu gevong begö jeggin jeggin, gesu gëp natumin monë pangşen. ⁴Geyö geigin venë lo nalu lo nivesa begevong benalu lo nengaj yes vu aye medegurek babu. ⁵In mehö sën su negin venë lo nalu lo nivesa rë lo, og su yoh vu bë rëk natu Anutu-yi-alam lo hir ggev megegin sir nivesa rë. ⁶Log ham su gwevong bemehö mewis ti sën nahën neggerin yi yom vu Kerisi lo natu ggev. In rëk gecko yi jaç jaç lob rëk bës benatök vu nyevewen nabë Satan. ⁷Om nabë hil getung mehöti natu ggev, og alam dahis la denanér geving rë nabë yi mehö nivesa, og mëm yoh vu bë natu ggev. Gaç nabë hil su gango rë, og maç rëk gaçek nipaya natök rangah jaç yi, lob dok Satan yi gegweeng.

Ğaçek Raç Kerisi-yi-alam Hir Hur

⁸Log gwetung alam sën kwaj nivesa lo denatu Kerisi-yi-alam hir hur geving nabë saga. Alam sën su denevong kwaj luu rë lo, galam sën su denenum wain rot medenekeyevin rë lo, galam sën su ggëp denetumin monë luu ngaa rë lo. ⁹Gak mëm sir sën ayoj yö neggëp niröp gedenerak gaçek-anon-vongvingsën-yi ni venuh lo og mëm. ¹⁰Ham seggi sir namugin rë, lok nabë gaçek ti su neggëp vu sir rë, og mëm denatu Kerisi-yi-alam hir hur. ¹¹Log ham gwetung avëh sën kwaj nivesa lo geving nabë saga. Avëh sën su denenér gaçek nipaya yah nenga rak mehö ngwë rë lo, gesu denevong ngaa jeggin jeggin rë lo, gaç denenér gaçek niröp bedenevong yoh vu lo.

¹²Lob Kerisi-yi-alam hir hur lo, og degeço avëh ti ti natu venëj, lob degegin venëj los naluj nivesa. ¹³Lob sir sën detu Kerisi-yi-alam hir hur bedenevong huk nivesa lo, og rëk bengöj nivesa, lob deyoh vu bë rëk degevong Kerisi Yesu yi huk nivesa los niwëek.

Anutu Yi Aggata Degwa

¹⁴Yönon, gwëbeng sa nekevu kapiya sënë yön vu hong, rëk mu sa bë nök vu hong pevis. ¹⁵Rëk mu nabë sa su nök pevis rë, og gwelë gaçek sënë megejaç ni nabë Anutu-yi-alam sën detu Mehöbop Mala-tumsëndegwa yi alam lo, og rëk degevong nabë sënë in denegin gaçek anon medeneğadu. ¹⁶Yönon, gaçek sën duu hil yah vetii Anutu lo, og gaçek böpata rot bedegwa neggëp. Gaçek sënë nebë:

Tu mehonon rak betök yam rangah,
log Anon Vabuung tatekin yi degwa bë yi mehö yohvu.
Anger delë yi,
log bengö yoh vu alam dahis.
Mehonon ayoj neya timu vu yi,
lob Anutu ko yi rak yah vavunë beko arë rak.

Ğaçek Raç Alam Tetuhinsën

4 ¹Anon Vabuung nér rangah bë dus jaç Buk-tamusën og alam vahi rëk degevuu gaçek sën hil nehevong ving lo na, getum rëk degebë

nengaj vu memö kuungsën ayej bedesepa dok Satan yi angér nipaya lo hir gaégek. ²Ngaa sénë rék nam vu alam kwaj luu sén denenér gaégek kuungsën lo. Alam sénë rék ayoj bev rasap nabé aén nikerus, besu deyoh vu bé deseggi ngaa nipaya los niröp medejak ni rë. ³Log alam saga rék denanérin nabé maluh los avéh su degeko sir, gaék demedo bu, log rék denanérin nos los reggu vahi nabé hil su aága. Rék mu su yoh vu rë, gaék Anutu yö tung ngaa pin sénë in bë hil mehönon sén hil ayod neya timu vu yi menaraék yi gaégek anon ni lo, hil aága gahéd nivesa vu Anutu. ⁴In ngaa pin sén Anutu tung lo og nivesa, om hil su ajuuk, gaék hil nanér ahéd nivesa vu Anutu gehil aága. ⁵Ëe, yönón, Anutu yi gaégek los hil jomraéksën saga nevong benivesa neraék.

Timoti Tu Kerisi Yi Hur Nivesa

⁶Log nabé genanér gaégek pin saga vu hil arid lo sén Kerisi-yi-alam lo, og mém saga rék tato nabé getu Yesu Kerisi yi hur nivesa ti geégenesepa lok gaégek niröp meégenerak gaégek sén hil nehevong ving lo degwa ni. ⁷Rék mu nim dëlin kériing nipaya los avéh atov hir gaégek turinsën meris meris, gaék mém getahu hong dok Anutu yi aggata nivesa. ⁸Yönon, hil netahu hil lok ngaa navid yi in bë hil navid gengóoin, rék mu yiék nelok vu hil paya teka mu. Gaék mu nabé hil tahu hil dok Anutu yi aggata, og yoh vu bë rék dok vu hil pangésen rot. Sagi og yoh vu bë dok vu hil vu buk sén hil nado gwébeng agi, gehil rék medo malad-tumsën vu tamusën geving.

⁹Gaégek sénék yönón rot, beyoh vu bë alam pin degenéo medegevong geving. ¹⁰Om sén hil nehevong huk bëp los nid kerus kérus. Hil ahurek Anutu sén mala-tumsën degwa lo babu in nevongin bë geko alam pin nom vu yi, lob ko hil sén hil ayod neya timu vu yi lo yom yönón. ¹¹Om genanér gaégek sénë vu sir meégetahu sir dok in desepa dok. ¹²Nabé alam degelé hong nabé genahéen maégém, bekwaj bo nabé hong mehö meris, og su gwevu huk rë. Gaék gémedo meégetato aggata vu Kerisi-yi-alam pin jak ngaa pin sén genanér los gwevong lo. Getato vu sir nabé ahém neving sir yönón gayom neya timu vu Yesu, geégenesepa lok ngaa niröp mu. ¹³Su nim tebö, gaék nim wéek meégenatevin Anutu yi gaégek vu alam, begenanér Bengö Nivesa rangah meégetatekin vu sir rot bena berup dok buk sén senök berup vu hong lo. ¹⁴Su nim yes yes in Anutu yi semusën sén vo vu hong lo, in alam ggev debé nemaj rak hong wirek. Log alam-denenér-gaégek-rangahsën denér bë semusën sénë rék natök vu hong. ¹⁵Om gwevong huk sagi nivesa noh vu buk begemedo dok rot, lob mém alam pin rék degelé nabé hong huk neya nivesa. ¹⁶Gwevong hong los huk sén genevong agi bekwam bo gaégek sén getahu sir dok lo nivesa. Gwevong huk sénë niwéek rot, og mém rék gweko hong nom vu Anutu, begweko alam sén degenéo hong gaégek lo nom geving.

Timoti Geli Alam Dok Aggata Niröp

5 ¹Su ġebo ġaġek jaq alam bōp, gaq gwelē sir nabē amam lo benahub ġebo horek vu sir. Log gwelē alam maġġem nabē arim lo sir. ²Log avēh bōp og gwelē sir nabē atam lo, log gwelē avēh avō nabē avēhnöm lo gengaa nipaya nök gēp.

Ğaġek Raq Avēh Alov

³Log gweġin avēh alov lo sēn reggaj diiķ gehej alam ma lo nivesa. ⁴Gaq avēh alov sēn nalu lo ma bu lo denedo lo, og mēm dejak ni nivesa nabē huk neggēp bē dedoq vu amaj los ataj gebuj medegeġin sir nivesa dok nah sēn deneġin sir wirek lo. In Anutu kwa vesa in ngāa nebē sēnē. ⁵In avēh alov sēn yō perurek timu nedo lo, og rēk ayo na timu vu Anutu rot, lob rēk benġev jaq meketaġ na vu Anutu in alam buk geranġah. ⁶Rēk mu avēh alov sēn yō kwa nevo ngāa sēn nesemu navi mu lo, og nahēn nedo vesa rēk mu tu ngāa diiķsēn. ⁷Om ġenaner ngāa sēnē tato vu avēh geving, in desepa dok medemedo nirōp geġaġek la su gēp vu sir. ⁸Rēk mu nabē meħöti su geġin yō yi alam nivesa rē, og meħö sēnē su ayo neya timu vu Yesu rē. Yonon, nabē meħöti su geġin sir sēn losho beggang ayo timu lo nivesa rē, og yi meħö nipaya verōk yi rot kesuu alam dahis.

⁹Lob nabē kwevu avēh alov arēj nabē Kerisi-yi-alam degeġin sir, og kwevu sir nabē sēnē arēj: Avēh sēn raq maluh timu rēk diiķ genedo alov, lob yi ta meħödahis lōo ya ggovek lo. ¹⁰Gavēh sēn alam denenēr bengō bē nevong ngāa pin nivesa lo, og kwevu avēh nabē sēnē lo arēj. Gavēh sēn neġin nalu lo nivesa, genevet alam vatvek, geneko Kerisi-yi-alam vahi rak genelok vu alam sēn denetōk vu maggin lo, genevong huk nivesa vesa aggagga lo. Kē, avēh nabē sēnē og mēm kwevu arēj. ¹¹Gaq su kwevu avēh sēn nahēn navij mewis gereggaj nediiķ lo arēj, in rēk ayoj gurek in maluh, bahēj geving nabē dejak maluh ngwē gökin, lob su kwaj bo Kerisi timu rē. ¹²Lob alam rēk denanēr sir nabē nj̄i paya, in dekeyēh ġaġek sēn denēr bē degevong huk vu Kerisi timu lo. ¹³Rēk su rēk degevong nabē sēnē mu rē. Gaq rēk nj̄i tebō jaq pevis medegēp sehēb, gedegetup dok alam hir beggang medenenō meħö ngwē hir ġaġek medejak nj̄i in mena detanē medenanēr ġaġek aggagga sēn hil su ayoh vu bē nanēr rē lo. ¹⁴Nebē sēnē om sa bē avēh alov sēn nahēn navij mewis lo, og dejak reggaj nah in degeko naluj meyō degeġin dok hir beggang. Yiķ degevong nabē sēnē in Mehö sēn nesis begō vu hil lo su natōk vu ġaġek nipaya ti menanēr jaq hil. ¹⁵In ġeraq ni bē avēh la devuu aggata nivesa ya ggovek ya nebē sēnē gedenesepa loq Satan. ¹⁶Nabē Anutu yi hur avēh ti yi alam la reggaj denadiiķ gedemedo alov, og avēh saga yō geġin sir. Yō gevong nabē sēnē in su debo maggin vu Kerisi-yi-alam vahi medegeġin sir. Nabē

sënë in Kerisi-yi-alam mêm yiķ degegin avëh alov sën hir alam main sir lo mu.

Ğağek Raķ Alam Ggev

¹⁷Alam ggev sën denevong huk nivesa rot lo, og ham sën Kerisi-yi-alam ham lo gweko arëj jak geham dok vu sir nivesa rot. Sënëk sa nanër alam ggev sën denevong huk niwëek medenenér Anutu yi ǵağek rangah medenetatekin nivesa vu alam lo. ¹⁸Nabë saga in ǵağek neggëp lok Anutu-yi-kapiya nebë, “Su ǵetaya burmakau sën denevong huk bedenevakë wit* lo avij,” gaķ gëp in yiķ dega teka! In ǵağek ngwë neggëp ving bë, “Mehö sën nevong huk lo, og yoh vu bë geķo nyëvewen jak.”

¹⁹Log nabë mehö ti nanër ggev ti nabë nevong paya, og su gwebë nengam vu aye, gaķ mêm nabë mehö luu ma mehö löö denanér og mêm. ²⁰Gaķ mêm nabë ggev ti gevong ngaa nipaya ti, og ǵebarah yi verök jak alam ggev pin malaj, in sir vahi degelë lob degöneng in sir. ²¹Sa nanër vu hong niwëek jak Anutu geKerisi Yesu losho angér sën Anutu ggooin sir raķ lo malaj nabë: Gesepa dok ǵağek sën sa ķevu agi niröp, besu kwam bo mehöti dok ayom namugin nabë vong paya, ma su vong paya rë, gaķ gwengo ǵağek nivesa megeseggi lok mêm. Log su ǵenanér ǵağek ahë sekë vu alam vahi geġenanér ǵağek ahë yes vu hong alam.

²²Log su gweķo mehö ti megwewong natu ggev pevis rë, in yi ngaa nipaya rëk nom peka jak hong geving, om ngo gweġin hong nivesa in ġemedo nivesa genħaa nipaya su gëp vu hong.

²³Log su ǵenanum bél kul meris mu rë, gaķ ǵenanum wain teka geving, in gevong bahëm medo nivesa, geniraksën sën netök vu hong buk ngahi lo nivesa jak teka.

²⁴Log alam vahi, og hir ngaa nipaya neggëp rangah behil pin arak ni bë rëk denatök vu nyëvewen doķ nah, rëk mu alam vahi, og hir ngaa nipaya yo neggëp vunsën, benahub rë lok mêm netök yam rangah.

²⁵Yiķ ngaa nivesa vahi neggëp rangah nebë saga ving, gaķ nabë neggëp vunsën og yo rëk netök yam rangah tamusën in su yoh vu bë gëp vunsën degwata rë.

Ğağek Raķ Hur Sën Detu Ngaa Meris

6 ¹Alam pin sën mehö la denebaġo sir medenetu hir ngaa meris lo, nabë Kerisi-yi-alam sir og degurek alaj lo babuj in ǵağek nipaya su jikin Anutu arë los yi ǵağek sën hil nanér lo.

²Log hur sën alaj detu Kerisi-yi-alam lo, og su kwaj bo nabë arij om degevong huk paya paya gesu degöneng in sir rë. Gaķ ahëj geving alaj sënë rot in Kerisi-yi-alam sir, gepasang degevong huk nivesa rot vu sir. Om ǵetatekin vu alam nabë degevong ngaa nabë sënë, log ǵenanér bedegevong.

Hil Su Ahëd Geving Monë Pangsen

³Hil Mehöbop Yesu Kerisi yi ǵagék netatekin Anutu yi ngaa rangah menero vu hil niröp. Om nabë mehöti gebé ǵagék séné geto getahu mehönon dok ǵagék agga ngwé, ⁴og hil ajań ni nabë mehö séné neko yi rań meris mu. Su kwa teka neggëp rë, gań kwa nipaya neggëp vu yi. In ahë neving bë luho mehö ngwé degök sir in ǵagék la bedekesuu sir. Log ahë neving bë demehoo sir in ǵagék degwa. Ngaa nebë séné og nevong balam ayoj nesis yi, gedenevong begö, gedenenér pelésen rak sir, gekwaj nevo ngaa nipaya rań alam vahi. ⁵Log denenér sir in ǵagék bahëj sengën yoh vu buk in kwaj nipaya, gań ǵagék anon su neggëp vu sir rë, in denekuung bë hil nesepa lok Anutu in hil ágorek կupek lu ngaa.

⁶Yönon, nabë mehöti sepa dok Anutu niröp begelë ngaa sén neggëp vu yi lo nabë yiń yoh vu yi, og nelé saga bë neko ngaa ngahisekë rot. ⁷In hil atad կ hil los nemad meris vu dob, log buk sén hil ǵevuu dob lo, og hil rëk anah nemad meris nabë saga. ⁸Om nabë hil nos los tob neggëp vu hil, og yiń ggovek behil medo revuh los kwad vesa. ⁹Rëk alam sén kwaj nevo bë degeko կupek ngahisekë rot lo, og seggisén rëk natök vu sir, lob rëk debës nabë sén mehönon deneko reggu luń söv. Ayoj nekehe sir in կupek lu ngaa, lob denesepa lok ngaa kwamasen los ngaa nipaya agga ngahisekë, om rëk kebu jań sir bedenadiķ bemalaj nama. ¹⁰In ngaa nipaya aggagga degwa neggëp vu sén alam ahëj neving monë lo. Yönon, alam vahi ahëj neving monë pangsen rot, lob nedadii sir gedenevuu vongvingsen ya, log denevasap sir rań séné medenetök vu maggin böpata rot.

Genapiik Vu Sén Ȣemedo Malam-Tumsen Degwata Lo Niwëek

¹¹Rëk mu honǵ sén Anutu-yi-alam honǵ lo, og gweruu demim vu ngaa nabë séné gegebeya in. Gań yiń nim wëek megesepa dok ngaa niröp los Anutu yi aggata soğek. Ayom na timu vu yi, log ahëm geving alam pangsen. Genajom honǵ ahon megebare niwëek gemalam yes. ¹²Ayom neya timu vu Kerisi, om ǵetahu dok alam sén deneserög in bë degeko կupek-yaǵek-yi lo bepasang ǵeserög niwëek in Ȣemedo malam-tumsen degwata los degwata. In Anutu ggooin honǵ rań wirek loń buk sén ǵenér rangah rań alam ngahisekë malaj bë rëk ǵesepa dok ǵagék anon lo. ¹³Sa nanér vu honǵ jań Anutu sén nevo saheng vu ngaa malaj-tumsen pin lo, luho Kerisi Yesu sén nér yi ǵagék anon rangah rań Pontius Pilatus mala gesu ggöneng in rë lo malaj nabë: ¹⁴Gweǵin ǵagék pin séné nivesa. Su ǵenanér la paya, gesu gwevong bemehö ngwé denanér ǵagék nipaya jań. Gań ngo gweǵin nivesa begëp niröp, rot behil Mehöbop Yesu Kerisi duń nom. ¹⁵Yönon, Anutu ggooin yi buk rań ggovek ya bë rëk tato Kerisi rangah, lob yiń Anutu timu séné sén semusen degwa geyi ala menegin

n̄gaa pin los dahis. Alam-los-bengöj pin hir mehö-los-bengö yi, gemehö bög pin hir Mehöbög. ¹⁶Yik yi timu sënë sën su nediiök rë. Yö nedo lok rangah soğek, om hil su ayoh vu bë ana dus jak yi rë. Mehöti su lë yi rë, gemehöti su yoh vu bë rëk gelë yi rë. Arë bögata rot geniwëëk rot berëk medo degwata los degwata nabë saga. Yonon.

Ğaǵek Rak Alam Sën Deneggorek N̄gahisekë Lo

¹⁷Genanér vu alam sën deneggorek n̄gaa-dob-yi n̄gahisekë lo nabë su degeko sir jak vu alam vahi, gesu kwaj na vu hir n̄gaa sënë nabë dok vu sir, in rëk mala nama na pevis. Gaǵ mém ayoj na timu rot vu Anutu, in yi saga yö nevong yi n̄gaa nivesa vesa n̄gahisekë vu hil in bë hil medo los kwad vesa. ¹⁸Genanér vu alam sën deneggorek n̄gaa aga nabë degevong huk nivesa vesa n̄gahisekë, log degevong n̄gatum bedebo hir n̄gaa gelek alam bededoǵ vu sir medegero. ¹⁹Nabë degevong nabë saga, og rëk dengupin n̄gaa n̄gahisekë in dok vu sir vu tamusën, lob deyoh vu bë rëk denatök vu mala-tumsën soğek.

Gweǵin Hong Huk Nivesa

²⁰O Timoti, gweǵin huk sën Anutu vo loǵ yön nemam aga nivesa. Gweruu demim vu ǵaǵek meris meris pin sën anon ma lo, los ǵaǵek jeggin jeggin sën su neya niröp vu Anutu yi ǵaǵek rë lo. Log gweruu demim vu ǵaǵek sën denenér medenekuang rak bë kwa bögata neggëp loǵ, rëk ma genesis begö vu Anutu yi ǵaǵek lo. ²¹Alam vahi ahëj neving ǵaǵek nebë saga bedeneko rak, lob deneyoh paya in ǵaǵek anon. Anutu yi semusemu medo geving ham.